

اصول قانون اساسی

در تونظرات شورای نگهبان

عنوان

اصل یکصد و شصت و ششم

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۹۲

تاریخ: ۱۳۹۶/۰۹/۲۲

پژوهشکده شورای نگهبان

شناسنامه

عنوان:

اصول قانون اساسی در پرتو نظرات شورای نگهبان

اصل یکصد و شصت و ششم

تدوین:

محمد فتحی

ناظر علمی:

کاظم کوهی

شماره مسلسل: ۱۳۹۶۰۰۹۲

تاریخ انتشار: ۱۳۹۶/۰۹/۲۲

فهرست مطالب

- اصل یکصد و شصت و ششم..... ۲
- ۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی ۲
- ۱-۱. لایحه حدود و قصاص و مقررات آن..... ۲
- ۲-۱. لایحه اصلاح قانون دادرسی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و ماده واحده الحاق سازمان قضایی ارتش به دادگستری..... ۲
- ۳-۱. طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر..... ۳
- ۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران ۳
- ۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان ۳
- ۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی..... ۳
- ۵- تذکرهای ارشادی و قانونی شورای نگهبان ۳

اصل یکصد و شصت و ششم

احکام دادگاه‌ها باید مستدل و مستند به مواد قانون و اصولی باشد که بر اساس آن حکم صادر شده است.

۱- نظرات شورای نگهبان در خصوص مصوبات مجلس شورای اسلامی

۱-۱- نظر شماره ۴۹۳۳ مورخ ۱۳۶۱/۵/۳۰ شورای نگهبان در خصوص لایحه حدود و قصاص و مقررات آن^(۱) مصوب ۱۳۶۱/۴/۹ کمیسیون امور قضایی مجلس شورای اسلامی ۱-۱-۱- ماده (۱۲۱)^(۲) چون بر حسب نظر اکثریت اعضاء باید طبق اصل ۱۶۶ قانون اساسی حکم مستدل باشد، باید اصلاح شود.

۱-۲- نظر شماره ۱۴۰۷ مورخ ۱۳۶۸/۹/۱۵ شورای نگهبان در خصوص لایحه اصلاح قانون دادرسی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۴/۲/۲۲ و ماده واحده الحاق سازمان قضایی ارتش به دادگستری مصوب ۱۳۶۰/۸/۱ و ۱۳۶۸/۴/۱،^(۳) مصوب ۱۳۶۸/۹/۸ مجلس شورای اسلامی ۱-۲-۱- اگر مقصود از رعایت وحدت رویه مذکور در بند (ز) ماده (۱) (ماده (۱۰) اصلاحی)،^(۴) ایجاد وحدت رویه قضایی است که بر اساس اصل ۱۶۱ قانون

۱. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه مربوط به قصاص از ماده (۵۵) الی (۱۹۹)» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۲. ماده ۱۲۱- حاکم شرع می‌تواند به علم خود در حق‌الله و حق‌الناس عمل کند و حد الهی را جاری نماید و در حق‌الله متوقف به درخواست کسی نیست ولی در حق‌الناس اجرای حد موقوف به درخواست صاحب حق می‌باشد.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۶۱/۶/۳ کمیسیون امور قضایی مجلس به منظور رفع ایراد شورا: ماده ۱۲۱- حاکم شرع می‌تواند به علم خود در حق‌الله و حق‌الناس عمل کند و حد الهی را جاری نماید و لازم است مستند علم را ذکر کند و در حق‌الله متوقف به درخواست کسی نیست ولی در حق‌الناس اجرای حد موقوف به درخواست صاحب حق می‌باشد.

۳. گفتنی است این لایحه ابتدا با عنوان «لایحه اصلاح قانون دادرسی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۴/۲/۲۲» به مجلس تقدیم شده است، لیکن عنوان آن، هنگام بررسی در مجلس تغییر کرده است.

۴. برای آگاهی تفصیلی نسبت به مستندات قانونی این نظر، رجوع کنید به همین مجموعه، ذیل اصل یکصد و شصت و یکم، شماره ۱-۱-۱.

اساسی به عهده دیوان عالی کشور گذاشته شده، خلاف قانون اساسی است و اگر مقصود تحمیل استنباط رئیس سازمان قضایی بر قضات سائر محاکم باشد، خلاف موازین قضاء اسلامی و قانون اساسی است و اگر مطلب دیگری منظور باشد باید بیان شود تا شورای نگهبان نظر دهد.

۳-۱. نظر شماره ۹۳/۱۰۰/۳۱۸۰ مورخ ۱۳۹۳/۱۰/۱۱ شورای نگهبان در خصوص طرح حمایت از آمران به معروف و ناهیان از منکر مصوب ۱۳۹۳/۹/۱۸ مجلس شورای اسلامی

۱-۳-۱- در ماده (۵)،^(۱) حکم مرجع قضایی هم باید به موجب قانون باشد و الا اشکال دارد.

۲- نظرات شورای نگهبان در خصوص اساسنامه‌های مصوب هیئت وزیران

۳- نظرات تفسیری و مشورتی شورای نگهبان

۴- نظرات شورای نگهبان در پاسخ به استعلامات اشخاص حقیقی و حقوقی

۵- تذکرات ارشادی و قانونی شورای نگهبان

۱. ماده ۵- در اجرای امر به معروف و نهی از منکر نمی‌توان متعرض حیثیت، جان، مال، مسکن، شغل و حریم خصوصی و حقوق اشخاص گردید، مگر به حکم مرجع قضایی یا به موجب قانون. تبصره- اماکنی که بدون تجسس در معرض دید عموم قرار می‌گیرند، مانند قسمت‌های مشترک آپارتمان‌ها، هتل‌ها، بیمارستان‌ها و نیز وسایل نقلیه مشمول حریم خصوصی نیست.

مصوبه اصلاحی (نهایی) مورخ ۱۳۹۳/۱۱/۱۵ مجلس به منظور رفع ایراد شورا:

ماده (۵) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵- در اجرای امر به معروف و نهی از منکر نمی‌توان متعرض حیثیت، جان، مال، مسکن، شغل و حریم خصوصی و حقوق اشخاص گردید، مگر در مواردی که قانون تجویز کند. تبصره- ...

امام خمینی (ره):

و از شورای محترم نگهبان می‌خواهم و توصیه می‌کنم، چه در نسل حاضر و
چه در نسل های آینده که با کمال وقت و قدرت و ظایف اسلامی و ملی خود
را ایا تحت تاثیر هیچ قدرتی واقع نشوند و از قوانین مخالف با شرع مطهر و
قانون اساسی بدون هیچ ملاحظه ای جلوگیری نمایند.

(صحیفه امام ج ۲۱، ص ۴۲۲)

آدرس: تهران، خیابان شهید سپهبد قمری،
کوچه شهید دهقانی نیا (خسرو سابق)، پلاک ۱۲
صندوق پستی: ۱۴۶۳ - ۱۳۱۴۵
تلفکس: ۰۲۱ - ۸۸۳۲۵۰۴۵
info@shora-rc.ir
www.shora-rc.ir